

ส่วนที่ 1

ความทั่วไป

วัตถุประสงค์ของคู่มือ

เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานยาเสพติด มีความรู้ ความเข้าใจ ในแนวทางการดำเนินงานการบูรณาการระบบการบำบัดรักษา ระบบการติดตาม พิ้นฟู และพัฒนาผู้ที่เคยมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างครบวงจร จังหวัดสระแก้ว

ขอบเขตของคู่มือ

คู่มือดำเนินงาน จะกล่าวถึงแนวทางการดำเนินงาน ตั้งแต่การค้นหาผู้ใช้สารเสพติด การ คัดกรองผู้ใช้สารเสพติด การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ การจำหน่าย การติดตามผู้ผ่านการบำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพ การปรับเจตคติให้สังคมยอมรับ การพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น อาชีพ/แหล่งงาน การฝึกทักษะอาชีพ การศึกษา แหล่งเงินทุน ฯลฯ

นิยามศัพท์

1. ผู้ป่วยยาเสพติด หมายถึง บุคคลที่ใช้สารเสพติด เป็นผู้เสพ/ผู้ติด/ผู้ติดยาเสพติดรุนแรง ที่ผิดกฎหมาย และเข้าสู่ระบบการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยยาเสพติด ในระบบ สมัครใจ ระบบบังคับบำบัด และระบบต้องโทษ
2. Advise center หมายถึง การปฏิบัติงานเชิงรุกของผู้ปฏิบัติงานยาเสพติดจากส่วนราชการต่างๆ มีหน้าที่ให้บริการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยยาเสพติด ที่ศูนย์วิวัฒน์พลเมืองกรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์ จังหวัดสระแก้ว และให้คำแนะนำ ปรีกษา ดำรวจ จัดกิจกรรมให้ความช่วยเหลือด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น อาชีพ/แหล่งงาน การฝึกทักษะอาชีพ การศึกษา แหล่งเงินทุน ฯลฯ ในกลุ่มผู้ผ่านการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยยาเสพติด ที่สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสระแก้ว
3. ระบบรายงาน ระบบติดตามและเฝ้าระวังปัญหาเสพติด (บสด.) หมายถึง แบบรายงานการบำบัดรักษาผู้ใช้สารเสพติด ที่เป็นผู้เสพ/ผู้ติด/ผู้ติดยาเสพติดรุนแรง ต้องรับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยยาเสพติด ใช้เพื่อรายงานผู้ป่วยยาเสพติด ทั้ง 3 ระบบ คือระบบสมัครใจ ระบบบังคับบำบัด และระบบต้องโทษ

ส่วนที่ 2

แนวทางการดำเนินงาน

เป้าหมายการดำเนินงาน

1. การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยยาเสพติด
2. การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยยาเสพติด
3. การพัฒนาระบบรายงาน ระบบติดตาม เฝ้าระวังปัญหาเสพติด (บสต.)
4. การปรับเจตคติให้สังคมยอมรับผู้ป่วยยาเสพติด
6. การพัฒนาศักยภาพคณะทำงานบูรณาการระบบบำบัดรักษา ระบบการติดตาม ฟื้นฟูและพัฒนา ผู้ที่เคยมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างครบวงจร ระดับจังหวัด/อำเภอ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

เนื่องจากปีงบประมาณ 2550 กระทรวงมหาดไทยร่วมกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ได้จัดทำโครงการจังหวัดนำร่องแบบบูรณาการเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยคัดเลือกจังหวัดนำร่อง ภาคละ 1 จังหวัด จังหวัดสระแก้ว ได้รับคัดเลือกเป็นตัวแทนจังหวัดนำร่องแบบบูรณาการของสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค 2 ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงาน 8 ระบบงาน โดยศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดสระแก้ว มอบหมายภารกิจให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระแก้ว เป็นเจ้าภาพหลัก 2 ระบบงาน ได้แก่ ระบบการบำบัดรักษา และระบบการช่วยเหลือผู้ที่เคยมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระแก้วจึงได้บูรณาการ 2 ระบบงานเข้าด้วยกัน โดยได้ดำเนินงานตั้งแต่ปีงบประมาณ 2550 จนถึงปัจจุบัน โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. แต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการระบบการบำบัดรักษา ระบบการติดตาม ฟื้นฟู และพัฒนาผู้ที่เคยมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างครบวงจร ระดับจังหวัด โดยมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

1. กำหนดนโยบาย แนวทางการดำเนินงาน อำนวยการ สั่งการ เร่งรัด กำกับดูแล พิจารณา และให้ความเห็นชอบแผนงาน/โครงการ/งบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานบูรณาการระบบการบำบัดรักษา ระบบการติดตาม ฟื้นฟู และพัฒนาผู้ที่เคยมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

2. แต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อดำเนินงานการบูรณาการระบบการบำบัดรักษา ระบบการติดตามฟื้นฟู และพัฒนาผู้ที่เคยมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด รวมทั้งให้การสนับสนุนและแก้ไขปัญหาการดำเนินงานของคณะทำงาน

2. แต่งตั้งคณะทำงานบูรณาการระบบบำบัดรักษา ระบบการติดตาม ฟื้นฟู และพัฒนาผู้ที่เคยมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างครบวงจร ระดับจังหวัด/อำเภอ โดยมีบทบาทหน้าที่ดังนี้

1. พัฒนาระบบฐานข้อมูล ระบบรายงาน ระบบติดตามและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด ให้มีความถูกต้อง ทันเวลา และเป็นปัจจุบัน

2. ประเมินสถานการณ์และแนวโน้มผู้ที่เคยมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในชุมชน/หมู่บ้าน ในสถานประกอบการ และในสถานศึกษา

3. จัดระบบในการค้นหา คัดกรอง การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ และการติดตามผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยยาเสพติด ทั้งระบบสมัครใจ ระบบบังคับบำบัด และระบบต้องโทษให้มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองผลการติดตามผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยยาเสพติด ครบระยะเวลา 1 ปี

4. พัฒนาศักยภาพบุคลากรและสถานบำบัดรักษายาเสพติดทุกแห่ง ให้ผ่านการรับรองตามข้อกำหนดและเกณฑ์มาตรฐาน การให้บริการบำบัดรักษาผู้ติดยาและสารเสพติด

5. จัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนเจตคติให้สังคมยอมรับ และให้โอกาสผู้ที่เคยมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ได้แก่ จัดประกวดแกนนำผู้ผ่านการบำบัดรักษาต้นแบบ ที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี และกิจกรรมอื่นๆ

6. จัดกิจกรรมให้ความช่วยเหลือผู้ที่เคยมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทั้งด้านการ ฝึกทักษะอาชีพ/แหล่งงาน การศึกษา แหล่งเงินทุน และอื่นๆ ตามความเหมาะสม พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองผลการให้ความช่วยเหลือ

7. จัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจ เพื่อให้คำแนะนำปรึกษาและจัดกิจกรรมให้ความช่วยเหลือ (Advise center) เดือนละ 1 ครั้ง โดยให้บริการในกลุ่มผู้อยู่ระหว่างการบำบัดรักษา ที่ศูนย์วิวัฒน์พลเมืองกรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์ และกลุ่มผู้ผ่านการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยยาเสพติดที่สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสระแก้ว

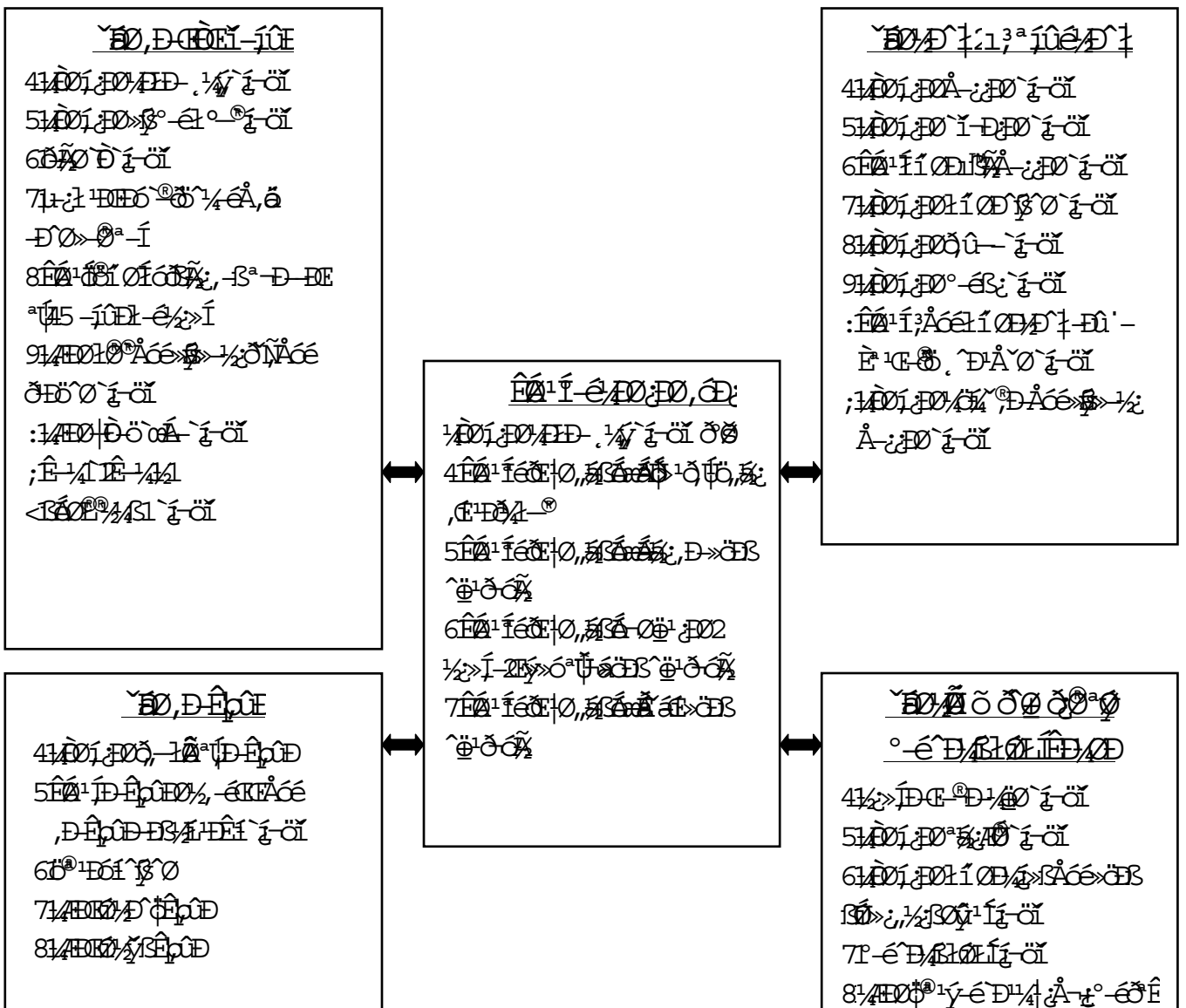
8. บูรณาการแผนงาน/โครงการ/งบประมาณในการดำเนินงาน

9. สรุปผลการดำเนินงานและรายงานผลการดำเนินงานต่อศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะ ยาเสพติดจังหวัดสระแก้ว เป็นประจำทุกเดือน

10. อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

3. จัดตั้งศูนย์บูรณาการระบบการบำบัดรักษา ระบบการติดตาม ฟันฟูและพัฒนาผู้ที่เคยมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างครบวงจร ระดับจังหวัด/อำเภอ โดยระดับจังหวัด มีศูนย์ประสานงาน อยู่ที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระแก้ว ระดับอำเภอ มีศูนย์ประสานงานอยู่ที่สำนักงานสาธารณสุขอำเภอแต่ละอำเภอ โดยมีโครงสร้าง/องค์ประกอบ 5 ด้าน ประกอบด้วย ศูนย์ประสานงานกลาง ด้านการบำบัดรักษา ด้านอาชีพ/การฝึกอาชีพ ด้านการศึกษา และด้านอื่น ๆ เช่น เงินทุน ศาสนา ประชาสัมพันธ์ ฯลฯ ซึ่งโครงสร้าง/องค์ประกอบแต่ละด้านขึ้นกับความเหมาะสมของพื้นที่ (รายละเอียดตามรูปภาพ)

โครงสร้างศูนย์บูรณาการระบบบำบัดรักษา ระบบการติดตาม ฟันฟูและพัฒนาผู้ที่เคยมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างครบวงจร จังหวัดสระแก้ว



4. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการคณะทำงานบูรณาการระบบการบำบัดรักษา ระบบการติดตาม พิ้นฟูและพัฒนาผู้ที่เคยมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างครบวงจร จังหวัดสระแก้ว จำนวน 3 เดือนต่อครั้ง เพื่อหาแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

4.1 การค้นหาผู้ใช้สารเสพติด การคัดกรองผู้ใช้สารเสพติด และการส่งต่อ

การค้นหาผู้ใช้สารเสพติด แบ่งออกเป็น 3 ประเภท

1. ในชุมชน/หมู่บ้าน หน่วยงานปกครอง ตำรวจ และผู้นำชุมชน/หมู่บ้าน ดำเนินการค้นหาและส่งต่อให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในเขตที่รับผิดชอบ เพื่อจำแนกคัดกรองผู้ใช้สารเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา โดยมอบหมายให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอ เป็นผู้แทนในการวางแผนและจัดระบบการค้นหาและส่งต่อในชุมชน

2. ในสถานศึกษา สถานศึกษาทุกแห่ง ดำเนินการค้นหาและส่งต่อให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในเขตที่รับผิดชอบ เพื่อจำแนกคัดกรองผู้ใช้สารเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา โดยมอบหมายสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 1 และ 2 เป็นผู้แทนในการจัดวางแผนและระบบการค้นหาและส่งต่อในสถานศึกษา

3. ในสถานประกอบการ สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดสระแก้วร่วมกับสถานประกอบการ ดำเนินการค้นหาและส่งต่อให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในเขตที่รับผิดชอบ เพื่อจำแนก คัดกรองผู้ใช้สารเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา โดยมอบหมายสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดสระแก้ว เป็นผู้แทนในการวางแผนและจัดระบบการค้นหาและส่งต่อในสถานประกอบการ

การคัดกรองผู้ใช้สารเสพติด ทั้ง 3 แห่ง ให้ใช้ชุดทดสอบหาสารเสพติดในปัสสาวะเบื้องต้นในการค้นหาคัดกรอง ถ้าพบว่ามีสารเสพติดในปัสสาวะเบื้องต้น ให้ชักจูงเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาในระบบสมัครใจก่อน หากไม่ยินยอมให้ส่งตรวจยืนยันผล หากพบว่ามีสารเสพติดจริงให้ดำเนินการทางกฎหมาย(ระบบบังคับบำบัด)

การคัดกรองผู้ใช้สารเสพติด แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. ผู้เสพ หมายถึง ผู้ที่ใช้สารเสพติดเป็นครั้งคราว ไม่ต่อเนื่อง ร่วมกับข้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้
 - พฤติกรรมเริ่มเปลี่ยน แต่ยังสามารถดำรงชีวิตได้ตามปกติ
 - ใช้แล้วมีปัญหาแต่ยังคงใช้ยา
 - หยุคยาแล้ว ไม่มีอาการถอน/อยากยา
2. ผู้ติด หมายถึง ผู้ใช้สารเสพติดเป็นประจำ และต่อเนื่องตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป ร่วมกับข้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้
 - ดำรงชีวิตผิดปกติ และไม่สามารถปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ได้ และมีผลกระทบต่อตนเอง และบุคคลอื่น
 - หยุคยาแล้ว มีอาการถอน/อยากยา
3. ผู้ติดยาเสพติดรุนแรง หมายถึง ผู้ติดยา/สารเสพติด อย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลานานกว่า 3 ปี ซึ่งสามารถตรวจสอบได้ทางการแพทย์หรือจากประวัติทางสังคม ไม่สามารถเลิกเสพได้ แม้ผ่านการบำบัดหลายครั้ง หรือหลายวิธี ร่วมกับข้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้
 - เคยรักษาแบบบำบัดด้วยยา มากกว่า 3 ครั้ง ใน 1 ปี หรือบำบัดด้วยยา และบำบัดฟื้นฟูรวมกัน เกินกว่า 3 ครั้ง
 - ไม่ได้ตั้งใจ หรือไม่ต้องการเลิกยาเสพติดอย่างจริงจัง (จากการประเมินในการบำบัดรักษาแต่ละครั้ง)
 - เคยถูกจับหรืออยู่ระหว่างการดำเนินคดีเกี่ยวกับการเสพยาเสพติด มากกว่า 3 ครั้ง

ส่วนการส่งต่อเพื่อเข้ารับการรักษาในสถานบำบัดรักษายาเสพติด ขึ้นอยู่กับการ
 จำแนกผู้ป่วยข้างต้น เช่น หากเป็นเป็นผู้เสพ นำเข้าค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม หากเป็นผู้ติด นำเข้า
 บำบัดรักษาในโรงพยาบาล เป็นต้น

จุดเด่นของจังหวัดสระแก้ว

1. ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดสระแก้ว ได้จัดสรรงบประมาณ และ
 มอบหมายให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระแก้ว เป็นศูนย์ประสานงานกลางในการบริหารจัดการ
 เบิก-จ่ายชุดทดสอบสารเสพติดปีสวาะ
2. โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว สามารถตรวจยืนยันผลหาสารเสพติด ใน
 ปีสวาะ ทำให้ลดภาระค่าใช้จ่าย และสะดวกในการปฏิบัติงานในพื้นที่
3. การจัดปฏิบัติการพิเศษร่วมกวาดล้างยาเสพติดจังหวัดสระแก้ว ในช่วงเทศกาลสำคัญ เพื่อ
 ค้นหาผู้ใช้สารเสพติด เช่น ช่วงเทศกาลปีใหม่ และช่วงเทศกาลสงกรานต์

4.3 การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยยาเสพติด

1. ผู้เสพ หลักสูตรการบำบัดรักษา ได้แก่ คลินิกให้คำปรึกษาในสถานบริการ, ค่าย
 ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม, จิตสังคมบำบัดในชุมชน, จิตสังคมบำบัดในโรงเรียน
2. ผู้ติด หลักสูตรการบำบัดรักษา ได้แก่ MATRIX – Program, Modify Matrix, FRESH
 Model, FAST Model
3. ผู้ติดยาเสพติดรุนแรง หลักสูตรการบำบัดรักษา ได้แก่ จีราสา, ชุมชนบำบัด(TC)

จุดเด่นของจังหวัดสระแก้ว

1. การจัดตั้งศูนย์วิวัฒน์พลเมืองกรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์ จังหวัดสระแก้ว
 ให้บริการบำบัดรักษาในระบบบังคับบำบัด แบบควบคุมตัว ไม่เข้มงวด หลักสูตร Fast Model ระยะเวลา
 4 เดือน เพื่อรองรับผู้ป่วยยาเสพติดภายในจังหวัด และต่างจังหวัด โดยมี advise center ชุดที่ 1 ร่วมเป็น
 คณะทำงานของศูนย์ฯ ได้แก่ โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์ และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและ
 เยาวชนสระแก้ว ให้ความช่วยเหลือในกลุ่มจิตบำบัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระแก้วและโรงพยาบาล
 สมเด็จพระยุพราชสระแก้ว ให้ความช่วยเหลือในกลุ่ม SELF HELP /การรักษาพยาบาล สำนักงานส่งเสริม
 การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสระแก้ว ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานสระแก้ว ศูนย์ฝึก
 และพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนจังหวัดสระแก้ว สำนักงานจัดหางานจังหวัดสระแก้ว ให้ความ
 ช่วยเหลือด้านอาชีพ การฝึกอาชีพ การศึกษา และสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสระแก้ว ให้ความช่วยเหลือ
 ในเรื่องของกฎหมาย โดยทุกหน่วยงานข้างต้น ต้องร่วมในการประเมินผลการบำบัดรักษา ทุก 90
 และ 120 วัน

2.การพัฒนาศักยภาพโรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชชนรินทร์ ให้สามารถให้การบำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยยาเสพติดที่มีอาการทางจิตร่วมด้วย โดยให้บริการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดแบบผู้ป่วยใน โดยใช้หลักสูตร Happy Programs

4.4 การติดตามดูแลผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยยาเสพติด

หัวใจสำคัญต่อการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยยาเสพติด คือ การติดตามดูแลผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยได้ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการติดตามดูแล จำนวน 7 ครั้ง คือ

ครั้งที่ 1 หลังผ่านการบำบัดรักษา 2 สัปดาห์

ครั้งที่ 2 หลังผ่านการบำบัดรักษา 1 เดือน

ครั้งที่ 3 หลังผ่านการบำบัดรักษา 2 เดือน

ครั้งที่ 4 หลังผ่านการบำบัดรักษา 3 เดือน

ครั้งที่ 5 หลังผ่านการบำบัดรักษา 6 เดือน

ครั้งที่ 6 หลังผ่านการบำบัดรักษา 9 เดือน

ครั้งที่ 7 หลังผ่านการบำบัดรักษา 12 เดือน

วิธีการติดตาม เช่น นัดมาพบที่สถานบำบัด เข้มบ้าน เข้มสถานศึกษา จดหมาย/โทรศัพท์ ฯลฯ

จุดเด่นของจังหวัดสระแก้ว

การจัดทำคู่มือติดตามดูแลผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ประกอบด้วย 3 ชุด ได้แก่ คู่มือสำหรับผู้ป่วยยาเสพติด คู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ คู่มือสำหรับผู้ปกครอง โดยคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่ และผู้ป่วยยาเสพติด จะมีรายละเอียดระบุข้อมูลวันที่ต้องติดตาม ผลการติดตามแต่ละครั้ง การสำรวจความต้องการช่วยเหลือ และผลการให้ความช่วยเหลือ ส่วนการคู่มือการดูแลผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด สำหรับผู้ปกครองและญาติ จะมีรายละเอียดความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยยาเสพติด โดยมีคณะทำงานศูนย์บูรณาการระบบบำบัดรักษา ระบบการติดตาม ฟื้นฟูและพัฒนาผู้ที่เคยมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างครบวงจร ระดับอำเภอ เป็นผู้ดำเนินการ และเมื่อครบระยะเวลาติดตาม 1 ปี ต้องได้รับการเซ็นรับรองผลการติดตาม จำนวน 3 หน่วยงานในพื้นที่ ได้แก่ สาธารณสุข ปกครอง ตำรวจ

4.5 การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยยาเสพติด

คณะทำงานได้ยึดแนวทางตามคำสั่งศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ที่ 6/2550 ลงวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2550 เรื่อง แนวทางการติดตาม ฟื้นฟูช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และคำสั่งศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ที่ 12/2550 ลงวันที่ 22 มีนาคม 2550 เรื่อง การดำเนินงานของจังหวัดนำร่องแบบบูรณาการ

จุดเด่นของจังหวัดสระแก้ว

1. advise center โดยจัดคณะทำงานเฉพาะกิจออกให้บริการเชิงรุก เพื่อรับสมัคร ดำรง ให้คำแนะนำปรึกษา และจัดกิจกรรมให้ความช่วยเหลือด้านการฝึกทักษะอาชีพ อาชีพ/แหล่งงานทำ การศึกษาต่อ แหล่งเงินทุนประกอบอาชีพ/การศึกษา ฯลฯ ออกให้บริการในกลุ่มผู้ผ่านการบำบัดรักษา และ ผู้ที่เคยที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทุกวันพุธสัปดาห์แรกของเดือน ตั้งแต่เวลา 10.00 -12.00 น. ณ สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสระแก้ว

2. การจัดงานมหกรรมรวมพลสร้างอาชีพ สร้างงาน สร้างความรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยให้คณะทำงานของศูนย์บูรณาการฯ ระดับจังหวัด เป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษา และจัดกิจกรรมให้ความช่วยเหลือด้านการฝึกทักษะอาชีพ อาชีพ/แหล่งงานทำ การศึกษาต่อ แหล่งเงินทุนประกอบอาชีพ/การศึกษา ฯลฯ ปีละ 1 ครั้ง

3. การเปิดรับสมัครผู้ต้องการความช่วยเหลือผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น บุคคล วิทยุ วารสาร หนังสือพิมพ์ หนังสือราชการ เว็บไซต์ ฯลฯ

4.6 การพัฒนาระบบรายงานผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด

การจัดอบรมการทำรายงานยาเสพติดผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต(บสด.)ทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข โดยทำควบคู่กับการจัดทำรายงานการจัดทำทะเบียนข้อมูลเป็นแฟ้มเอกสาร ได้แก่ ข้อมูลผู้เข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ข้อมูลผู้ผ่านการบำบัดรักษา ข้อมูลผู้ได้รับการติดตามครบระยะเวลา 1 ปี ข้อมูลผู้ต้องการความช่วยเหลือ ข้อมูลผู้ได้รับความช่วยเหลือ ทะเบียนข้อมูลหน่วยงาน/องค์กร/บุคคลที่ให้ความช่วยเหลือ ฯลฯ

จุดเด่นของจังหวัดสระแก้ว

การจัดประชุมผู้จัดเก็บข้อมูลสัญจร โดยนัดผู้รับผิดชอบการจัดเก็บรายงานจาก 3 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานคุมประพฤติจังหวัด สถานพินิจและคุ้มครองแรงงานจังหวัด เพื่อรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด เดือนละ 1 ครั้ง ก่อนนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัด

4.7 การปรับเจตคติให้สังคมยอมรับผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด

การปรับเจตคติให้สังคมยอมรับผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ถือเป็นบทบาทที่สำคัญอย่างหนึ่งของคณะทำงานฯ โดยได้สร้างแนวทางโดยเริ่มต้นที่การหาบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่น่าสนใจ เพื่อที่จะให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง โดยเน้นในกลุ่มผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ สถาบันครอบครัว

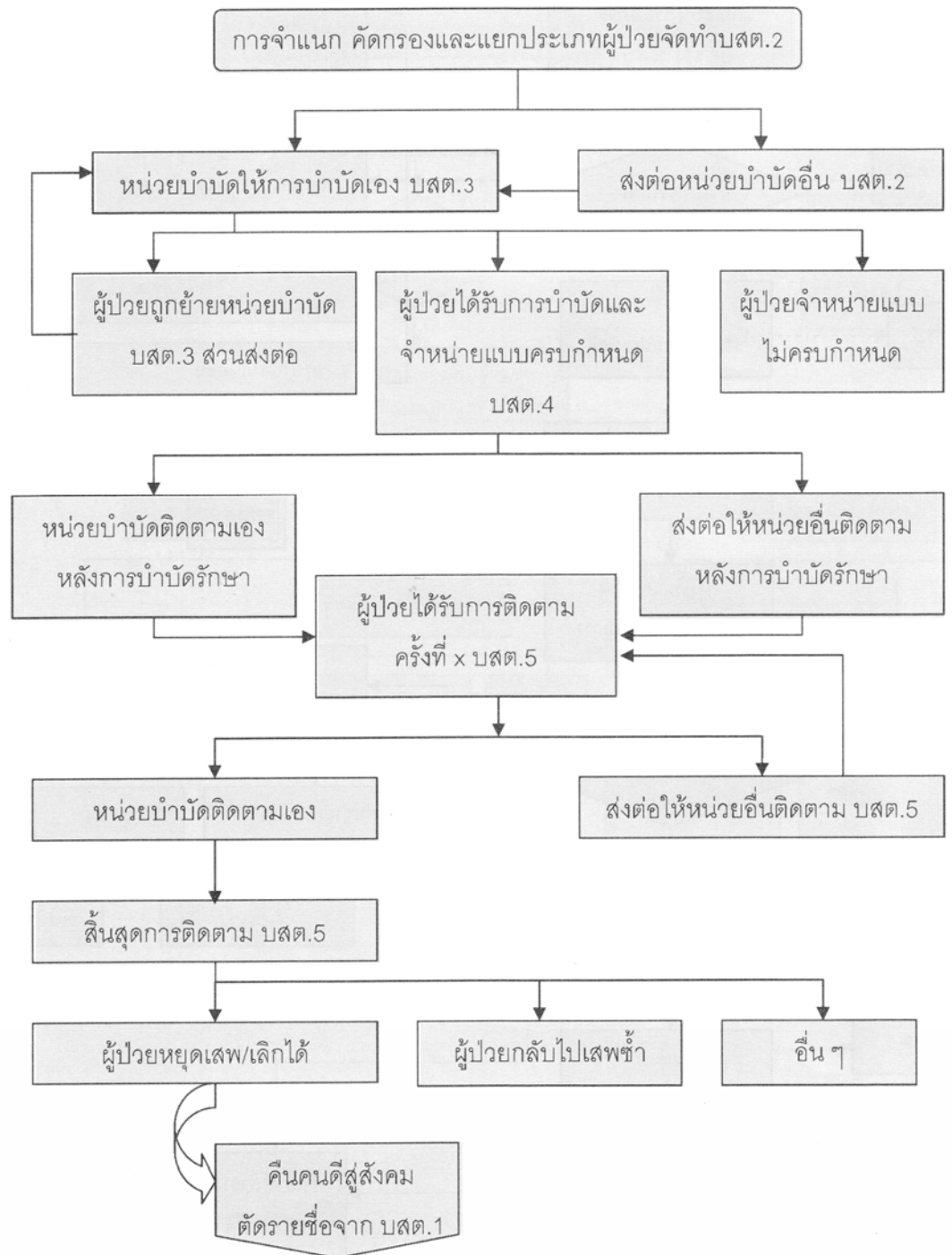
สถานศึกษา และสถานประกอบการ รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูล/ข่าวสารผ่านสื่อต่างๆ ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง ซึ่งจะส่งผลให้สังคมยอมรับผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดเพิ่มมากขึ้น

จุดเด่นของจังหวัดสระแก้ว

1.การสร้างแกนนำผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดต้นแบบที่มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี เพื่อร่วมเป็นวิทยากรบรรยายประสบการณ์ชีวิตในโอกาสต่างๆ เช่น ผู้เข้ารับการบำบัดรักษาเสพติดในโรงพยาบาล หัวหน้าส่วนราชการระดับจังหวัด/อำเภอ/ตำบล/หมู่บ้าน ครู/อาจารย์ นักเรียน นักศึกษา ฯลฯ

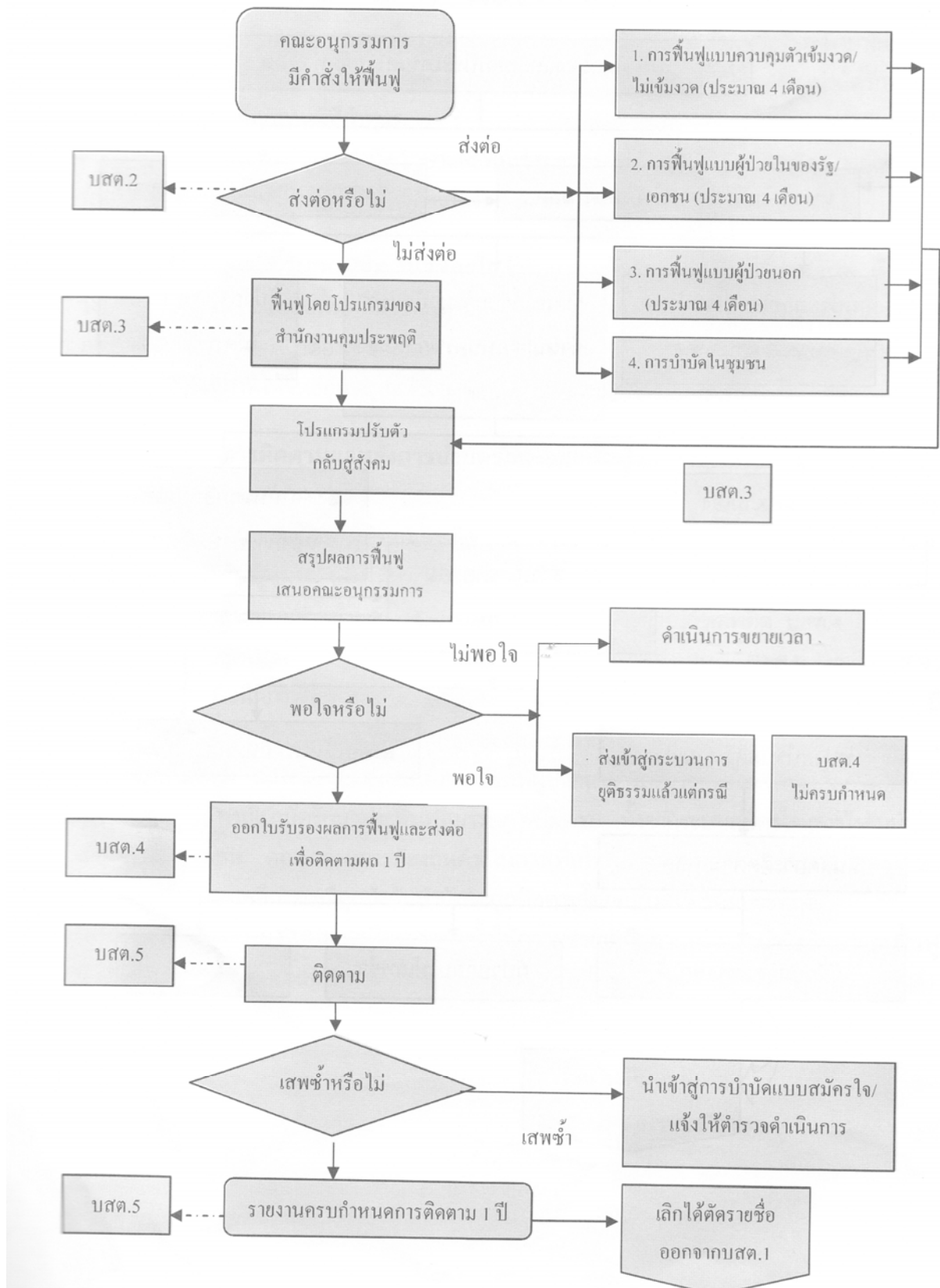
2.การนำผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด เข้าร่วมกิจกรรมในโอกาสต่าง ๆ เช่น การเข้าค่ายจริยธรรม การทำงานบริการสังคม งานมหกรรมรวมพลสร้างอาชีพ สร้างงาน สร้างความรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

หมายเหตุ การดำเนินงานจะประสบผลสำเร็จอย่างแท้จริง ต้องมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน และผู้บริหารทุกระดับให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง



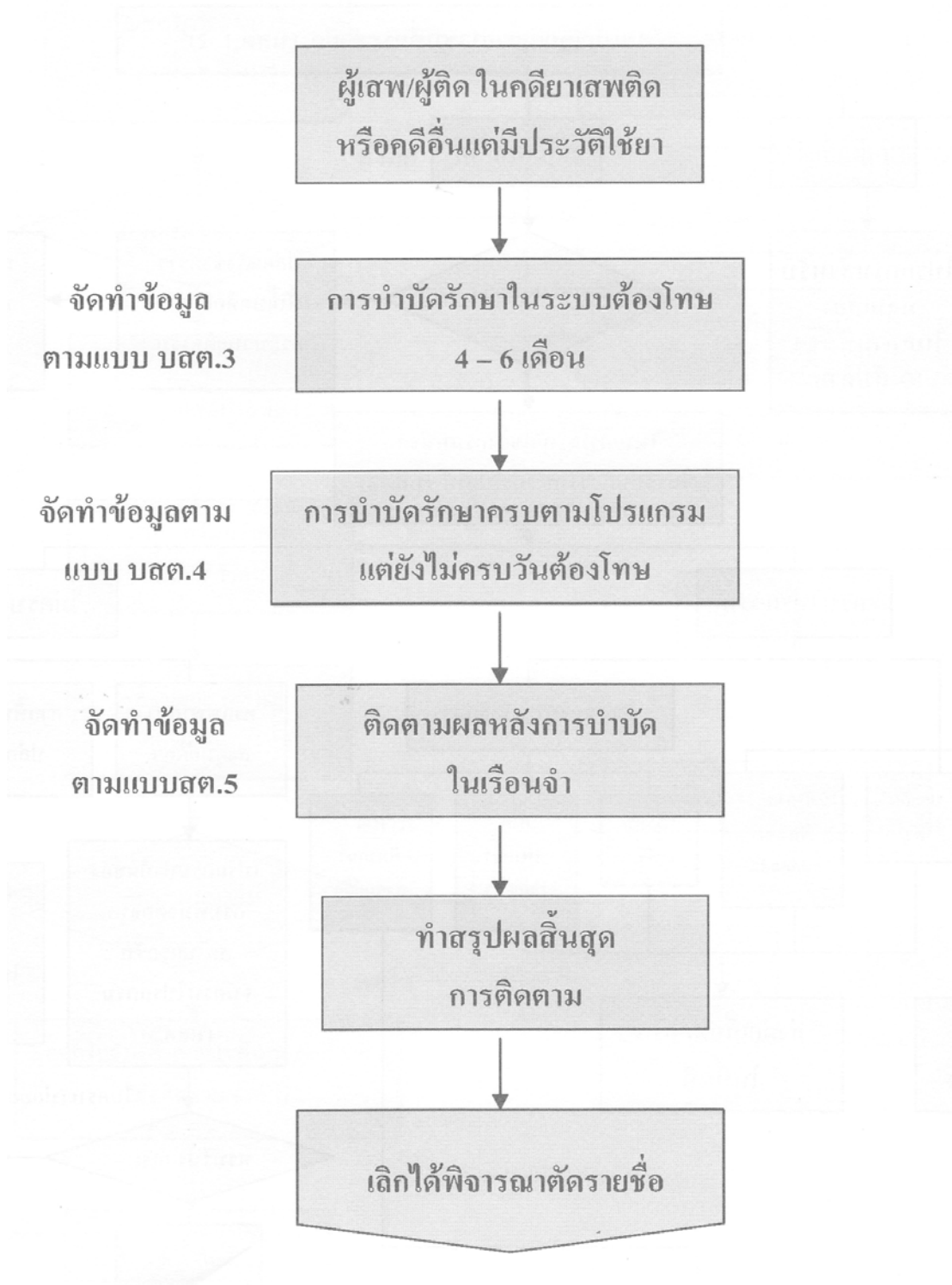
แผนภูมิที่ 2 ขั้นตอนกระบวนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพและการติดตามหลังการ

บำบัดรักษาผู้ป่วยยาเสพติดในระบบบังคับบำบัด จังหวัดสระแก้ว



แผนภูมิที่ 3 ขั้นตอนกระบวนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพและการติดตามหลังการ

บำบัดรักษาผู้ป่วยยาเสพติดในระบบต้องโทษ จังหวัดสระแก้ว



หน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ที่เกี่ยวข้อง

เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงานยาเสพติดทั้งในระดับจังหวัด/อำเภอ ที่จะต้องดำเนินการ ตั้งแต่การค้นหาผู้ใช้สารเสพติด การคัดกรองผู้ใช้สารเสพติด การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ การจำหน่าย การติดตามผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยยาเสพติด การปรับเจตคติให้สังคมยอมรับ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น อาชีพ/แหล่งงาน การฝึกทักษะอาชีพ การศึกษา แหล่งเงินทุน ฯลฯ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

1. แบบรายงานการบำบัดรักษาผู้ใช้สารเสพติด
2. แบบสรุปผลการดำเนินงานด้านการแก้ไขปัญหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด
3. แบบสำรวจความต้องการความช่วยเหลือ ฟื้นฟูและพัฒนาคุณภาพชีวิต
4. ทะเบียนผู้ต้องการความช่วยเหลือ และผู้ได้รับความช่วยเหลือ
5. แบบบันทึกข้อมูลผู้ขอรับบริการทางสังคม
6. ใบสมัครงาน

เอกสารอ้างอิงในการปฏิบัติงาน

1. คู่มือการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยยาเสพติด
2. คู่มือมาตรฐานการบริหารจัดการระบบการรับ-ส่งต่อและติดตามผู้ป่วยยาเสพติด
3. คู่มือระบบรายงาน ระบบติดตาม และเฝ้าระวังปัญหา ยาเสพติด (บสต.)

การจัดเก็บเอกสารและการเข้าถึงเอกสาร

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน เอกสารอ้างอิงในการปฏิบัติงาน รวมถึงคู่มือการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องจะจัดเก็บรูปแบบของไฟล์ข้อมูล โดยผู้ใช้งานสามารถติดต่อได้ที่ศูนย์ประสานงานกลาง(สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระแก้ว) และDownload เอกสารดังกล่าว ทาง <http://www.sko.moph.go.th>

ส่วนที่ 3

ระบบการติดตามประเมินผล

ตัวชี้วัด

1. ผู้เข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยยาเสพติดได้รับการบำบัดฯ ครบตามเกณฑ์ ร้อยละ 75
2. ผู้ผ่านบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยยาเสพติด ได้รับการติดตามอย่างน้อย 4 ครั้งภายในระยะเวลา 1 ปี และไม่กลับไปใช้สารเสพติดซ้ำ ร้อยละ 75
3. ผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยยาเสพติด ได้รับการช่วยเหลือ ฟื้นฟูและพัฒนาคุณภาพชีวิต ร้อยละ 50
4. คณะทำงานบูรณาการระบบบำบัดรักษา ระบบการติดตาม ฟื้นฟูและพัฒนาผู้ที่เคยมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างครบวงจร ระดับจังหวัด/อำเภอ มีการประชุมอย่างน้อย จำนวน 4 ครั้ง/ปี
5. หน่วยบำบัดและศูนย์ข้อมูลระดับจังหวัด/อำเภอ ได้รับการพัฒนาศักยภาพการจัดทำรายงานยาเสพติดผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต(บสต.) อย่างน้อย 1 ครั้ง/ปี

การติดตามประเมินผล

ระยะเวลาในการติดตามประเมินผล : ติดตามประเมินผลเดือนละ 1 ครั้ง

แนวทางการติดตามประเมินผล : ติดตามประเมินผลตามความสำเร็จของงานเปรียบเทียบกับ

ตัวชี้วัด

หน่วยงานที่รับผิดชอบการติดตามประเมินผล : ศูนย์ประสานงานกลางระดับจังหวัด (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด) และศูนย์ประสานงานกลางระดับอำเภอ (สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ)

